

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Β'

ΑΡΙΘΜ. 77

Τιμή συνδρομής διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δραχ. 12, προπληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φράγκ. 20 προπληρωτέα κατ' ἔτος
Διεύθυνσις τῆς ἐφημερίδος κάτωθεν τῆς οἰκίας Α. ΜΕΛΛΑ, πλησίον τοῦ Ταχυδρομείου.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, τῆ 4 Ἰουλίου 1876.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Τὴν 10 Ἀυγούστου 1876, ἦτοι πρὸ μηνῶν ἀκριβῶς ἑνδεκά, τὸ πολιτικὸν δελτίον τοῦ «*Ἀσμοδαίου*» περιεῖχε τὰ ἑξῆς:

«Οἱ ἕηροι ἀριθμοὶ εἶναι ἐνίστη οὐ μόνον ῥήτορες δευτέρου τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ καὶ ἐλεγειακοὶ ποιηταὶ περιπαθέστεροι τῆς Σαπφούς καὶ τῆς Κορίνθου.»

«Ὁ «*Ἀσμοδαῖος*» οὐτε ἐπὶ ὑπερβολῇ εὐαισθησίας, οὐτε ὡς ἔχων βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα τὸν πατριωτισμὸν δύναται νὰ καυχῆθῃ, καὶ ἐν τούτοις ἕηροι τινες ἀριθμοὶ ἴσχυσαν νὰ ὑγράνωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ὡς ἡ θαυματουργὸς ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως ἀπέσπασεν ὕδωρ ἐκ τοῦ βράχου τῆς ἐρήμου.»

«Οἱ ἕηροι οὗτοι ἀριθμοὶ εἶναι οἱ κατωτέρω.»

«Αἱ ὑποτελεῖς τῆ Τουρκίᾳ ἡγεμονεῖαι, ἡ Ῥωμανία, ἡ Σερβία καὶ τὸ Μαυροβούνιον, δύνανται ἐνούμενοι ἐν κρισίμῳ ὥρᾳ νὰ παρατάξωσι τριακοσίας χιλιάδας ἄνδρας εἰς τὰ σύνορα αὐτῶν.»

«Μόνη ἡ Σερβία, ἔχουσα πληθυσμὸν κατὰ διακοσίας χιλιάδας κατώτερον τῆς Ἑλλάδος καὶ προϋπολογισμὸν οὐδ' εἰς τὸ τρίτον ἐξισούμενον τοῦ ἡμετέρου, δύναται νὰ στείλῃ εἰς τὰ σύνορα τακτικὸν στρατὸν ἐξ ἑννεήκοντα δύο χιλιάδων ἀνδρῶν, ὠπλισμένων δι' ὀπισθογεμῶν ὕπλων, ἐφωδιασμένων διὰ χαλυβδίνων πυροβόλων τοῦ Κροῦπ, διοικουμένων ὑπὸ ἀξιωματικῶν ἐκπαιδευθέντων ἐν Εὐρώπῃ, καὶ κοστιζόντων ἀκριβῶς τὸ ἡμισυ τῶν ἡμετέρων ἐπτάκις χιλίων ἀνδρῶν, τρισχιλίων chassepot, καὶ ὀκτακοσίων ἀξιωματικῶν.»

«Ἄν πιστεύσωμεν εἰς τοὺς χρησιμοὺς τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ τὰ ὠροσκοπία τῶν χρηματιστηρίων, μετ' οὐ πολὺ αἴρεται ἡ αὐλαία τοῦ μεγάλου δράματος τῆς

Ἄνατολῆς καὶ ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς οἱ ἐπίδοξοι διάδοχοι τοῦ Μαχμούτ καὶ τοῦ Σελίμη.»

«Τὴν στιγμὴν ταύτην πρὸ πολλοῦ ἐκαυχώμεθα περιμένοντες μετὰ παλμῶν καρδίας. Εἰς τὰς συμβουλάς τοῦ Φίνλεϋ καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτῷ περὶ γεωργίας, συγκοινωνίας, οἰκονομίας, καλῆς διοικήσεως ἀπεκρινόμεθα ὑπερηφάνως «Θέλομεν νὰ μεγαλώσωμεν.»

«Ἐκ τούτων ἐδικαιοῦτό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡμεῖς, οἱ τόσον ἀσπλάγχχνως θυσιάζοντες τὸ πρόχειρον συμφέρον χάριν τοῦ μέλλοντος μεγαλείου, ἠθέλομεν δυνηθῆ ν' ἀναλάβωμεν ἐν τῷ προσεχεῖ δράματι πρόσωπον ἀνάλογον τῆς καταγωγῆς, τῶν ἀξιώσεων καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡμῶν. Καὶ τῷ ὄντι, ἂν αὖριον ἐκτραγῆ ἡ πυρκαϊὰ, εἰς τοὺς δισημύριους μαχητὰς τοῦ Μαυροβουνίου, εἰς τοὺς δεκακισμύριους τῆς Σερβίας, εἰς τὰ Κροῦπ καὶ τὰ βελωνωτὰ τῶν χοιροβοσκῶν καὶ τῶν ἐθναρίων εὐρισκόμεθα εἰς κατάστασιν νὰ προσθέσωμεν τὰς εὐχὰς τῆς καρδίας μας, τὰ ἄρθρα τῶν διακοσίων ἐφημερίδων μας, τὰς βολὰς τῶν τρισχιλίων σεσηπότην μας, τὰς χιλίας ἑξακοσίας ἐπωμίδας τῶν ὀκτακοσίων ἀξιωματικῶν μας, τὰ ἐπιχειρήματα τῶν χιλίων δικηγόρων μας, καὶ τὰ ψηφίσματα τῶν ἀγνοῶ πόσων συλλόγων μας.»

«Ἐν ἄλλοις λόγοις τὸ ἀποτέλεσμα τῶν θυσιῶν, τῶν ὀδυνῶν καὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐκ τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων προϋπολογισμοῦ ἡμῶν ὑπῆρξε τοιοῦτον, ὥστε πᾶς Ἕλλην ἀγαπῶν εἰλικρινῶς τὴν πατρίδα πρέπει καθ' ἑσπέραν νὰ προσεύχηται λέγων «*Πελευχρόνησον, Κύριε, τὴν Τουρκίαν*».

Ταῦτα ἐγράφωμεν πρὸ ἐνός ἔτους. Ἀπάντησις δὲ ἐδόθη ἡμῖν παρὰ τῶν συναδέλφων ἡ ἐξῆς: «ὅτι ἀπορίας ἄξιον ἦτο πῶς ἕξυπνος ἄνθρωπος ἐπίστευσεν εἰς τὰς κομπορήμοσύνας τῶν παριστρίων χοιροβοσκῶν, εἰς τὰ χάρτινα αὐτῶν συντάγματα καὶ τὰ ἰδανικὰ πυροβόλα. Καὶ

αὐτὰ δὲ αἱ πρῶται ἐφημερίδες, ἀφοῦ ἐνεκοιλόθησαν καὶ ἀνετύπωσαν τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ «*Ἀσμοδαίου*», εὗρον ἔπειτα ὅτι ἐδιάσθημεν γὰρ πιστεύσωμεν εἰς τὰ γυρλιίσματα τῆς σερβικῆς ἀγέλης. Ἐκ πάντων ὁμοῦ τῶν ἀπίστων τούτων, ἀπιστότερος Θωμᾶς ὑπῆρξε βεβαίως ὁ «*Αἰὼν*», ὅστις καὶ τότε καὶ ἔκτοτε καὶ χθὲς ἀκόμη τὰς πολεμικὰς παρασκευὰς τῶν Σέρβων ἀπεκάλει αὐτολεξεῖ μυθιστορίας, ἀπόδειξιν δὲ ἀνεκπλήρητον τοῦ μυθικοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος ἐπρότεινε τὴν ἐξῆς: «*ὅτι ἂν οἱ Σέρβοι εἶχον ὅσους ἔλεγον στρατιώτας, ἤθελον ἀμελλητί κηρύξει τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας*». «*Ὅτε δὲ πρὸ τινῶν ἐβδομάδων διεδόθη ἡ εἰδήσις ὅτι κύπτουσα τὸν ἀχχένα πέμπει ἡ πάνοπλος Σερβία ἀντιπρόσωπον εἰς τὴν περιζώσαν τῆς σπάθης τοῦ Σουλτάνου, ὁ γέλως τότε καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν συναδέλφων ἡμῶν πρὸς τοὺς μυθιστοριογράφους χοιροβοσκούς νέαν εὖρε καὶ ἀνεξάντλητον πηγὴν σαρκασμῶν καὶ ἀπιστίας πρὸς τοὺς ἀριθμούς, οὓς πρὸ ἐνὸς ἔτους κατέστρωσε μετὰ θαυμάσιον ὁ «*Ἀσμοδαῖος*».*

Οὐχ ἥττον τῶν δημοσιογράφων ἀνάλητοι πρὸς τοὺς αἰσχρὸς διὰ τὴν Ἑλλάδα τούτους ἀριθμούς ἐφάνησαν οἱ κ. κ. βουλευταί. Ἡ σύνοδος ἤρξατο κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον, καθ' ἡνστιγμὴν ἤκαμζεν ἡ ἐπανάστασις τῆς Ἑρζεγοβίνης καὶ σύμπας ὁ πολιτικὸς κόσμος στρέφων τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς ἀνατολὰς κατεγίνετο μετρῶν τὰς δυνάμεις τῶν ἐθναρίων καὶ ὑπολογίζων τὸ πιθανὸν ἀποτέλεσμα τῆς συγκρούσεως αὐτῶν πρὸς τὴν Τουρκίαν. Οἱ δὲ ἡμέτεροι βουλευταί, φράσσοντες τὰ ὅσα εἰς πάντα ἐξωθεν ὀχληρὸν θόρυβον, ἠεροῶντο ἐν σιγῇ καὶ κατανύξει τριώρους ἀγορεύσεις ῥητόρων, οἵτινες συνίστων αὐτοῖς «*γὰρ παραδεχθῶσι τὴν παραδοχὴν*» πρωτοδικείου ἐν Κορινθίᾳ, ἐδαπάνων ὀλοκλήρον μῆνα εἰς ἐξελέγξεις, ἕτερον εἰς ἀνακρίσεις, τὸν τρίτον εἰς ἀντεγκλήσεις, τρεῖς μόνον ἡμέρας εἰς συζήτησιν τριῶν προϋπολογισμῶν, καὶ ἔπειτα διεσκορπίζοντο ἐκ τοῦ φόβου μὴ ἀναγκασθῶσι νὰ παραχωρήσωσιν εἴκοσιν εἰς τὴν φατρίαν τοῦ κ. Κουμουνοῦρου δικαστικούς κηφῆνας. Περὶ δὲ τῆς Σερβίας, κατορθούσης νὰ παρατάτῃ δι' ἐλαχίστου προϋπολογισμοῦ ἑκατοντάκις χιλίους εἰς τὰ σύνορα στρατιώτας, οὔτε λέξις, οὔτε νύξις οὐδὲ γὰρ ἐκ μέρους τῶν κ. κ. βουλευτῶν, φρονούντων, φαίνεται, ὅτι ἡ ἐνασχόλησις περὶ τὸ μυθιστόρημα τῆς σερβικῆς παρασκευῆς ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς σατυρικὰς ἐφημερίδας.

Συνοψίζοντες τὰ ἀνωτέρω εἰς ὀλίγας λέξεις, χάριν σαφεστέρως συζήτησεως, ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἐγκαίρως, ἥτοι πρὸ τῆς συνόδου τῆς Βουλῆς, ἐπιστήσαμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν εἰς τοῦτο, «*ὅτι εἶναι αἰσχος*» οἱ μὲν Σέρβοι δι' ἐλαχίστης δαπάνης νὰ ἔχωσι στρατὸν ὅμοιος δὲ διὰ διπλασίας νὰ μὴ ἔχωμεν, καὶ πρέπει περὶ τοῦτου νὰ προνοήσῃ ἡ Βουλὴ, διότι ἐγγίξει ἡ κρίσιμος ὥρα». Εἰς ταῦτα ἐλάβομεν ἀπάντησιν «*Ὅτι ἡ μομφὴ αὕτη ἤθελον εἶναι δικαία, ἂν τῶντι εἶχον οἱ Σέρβοι στρατὸν, ἀλλὰ*» Σερβικὸς στρατὸς δὲν ὑπάρχει· ἀπόδειξις δὲ τούτου ἡ ἀπραξία τῆς Σερβίας».

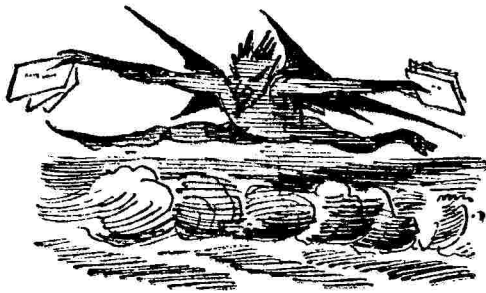
Ἀπὸ τριῶν ὁμοῦς ἐβδομάδων, καθ' ἃς οἱ Σέρβοι καὶ πόλεμον ἐκήρυξαν, καὶ στρατὸν ὅσον ἔλεγον παρέταξαν, καὶ μάχας συνεκρότησαν κατὰ τὴν ὀμολογίαν ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης καὶ αὐτῶν τῶν Τούρκων, τὸ ἐπὶ τῆς ἀπραξίας τῶν Σέρβων στηριζόμενον ἐπιχείρημα τῆς ἰδανικότητος τοῦ στρατοῦ αὐτῶν μετέπεσεν εἰς ἀναγκαστικὴν ἀχρηστίαν. Ἀλλάξαντες λοιπὸν γλώσσαν οἱ χθὲς πρόμαχοι τοῦ ἀνυπάρκτου λέγουσι σήμερον ἡμῖν «*Καὶ*» στρατὸν ἰσάριθμον τοῦ σερβικοῦ ἂν εἶχεν ἡ Ἑλλάς, πάλιν δὲν ἰδύνατο νὰ κινηθῇ, οὔσα παράλιος χώρα, ἥς οἱ λιμένες δύνανται ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ νὰ καταστραφῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, διὰ τὴν ἔλλειψιν στόλου, φρουρίων καὶ δεξαμενῶν, ὧν ἡ ἀπόκτησις ἀπαιτεῖ ἐξήκοντα τουλάχιστον ἑκατομμύρια, οὔτε ὑπάρχοντα οὔτε δυνάμενα νὰ εὐρεθῶσιν».

Ἐν ἄλλοις λόγοις ὁ ἀνυπάρκτος Ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ ἂν ὑπῆρχεν ἤθελον εἶναι περιττός. Ἀλλὰ τότε ἐξ ἀπαντος περιττὴ καὶ ἄσκοπος εἶναι καὶ ἡ πιέζουσα ἡμᾶς δι' αὐτὸν δαπάνη· τερατώδης δὲ σολοικισμὸς ἡ θυσία ὀκτὼ ἑκατομμυρίων κατ' ἔτος πρὸς συντήρησιν ἀχρήστου καθ' ὅμοιον στρατοῦ, ἐνῶ δύο μόνον δαπανῶνται ὑπὲρ τοῦ χρησίμου κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν στόλου. Ὅπωςδῆποτε τὸ ζήτημα τοῦτο κατ' οὐδένα τρόπον ἠδυνάθη νὰ φυτρώσῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ὡς ἀμανίτης, τί δὲ ἐφρόντιζον περὶ τούτου ἢ τε κυβέρνησις καὶ οἱ κ. κ. βουλευταί τῆς τελευταίας συνόδου, οἱ ἐγκαίρως περὶ τῆς ἐπιχειρημένης κρίσεως καὶ τῶν ὀπλισμῶν τῆς Σερβίας εἰδοποιηθέντες;

Γράφων ταῦτα οὔτε προφήτου δόξαν θηρεύει ὁ «*Ἀσμοδαῖος*», οὔτε ἄσκοπα δάκρυα ἐπὶ τῶν τετελεσμένων ἔρχεται νὰ χύσῃ. Τοῦτο δὲ μόνον παρατηρεῖ, ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη, ὅτε ἐπέστη ἡ ὀδυνηρὰ ὥρα, καθ' ἣν ἀποτίομεν δι' αἰσχύνης καὶ ταπεινώσεως τὴν παρελθούσαν ἀβουλίαν, οὐδεὶς θέλει ν' ἀντιμετωπίσῃ μετὰ θάρρους τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τοῦ κακοῦ. Οἱ μὲν μέμφονται τοὺς παρόντας ὑπουργούς ὡς μὴ παρασκευάσαντας τὸ ἔθνος, ὡς ἂν ἦτο δυνατόν νὰ παρασκευασθῇ τοῦτο ἐντὸς ἑξαμηνίας ἄνευ οὐδενὸς πρὸς παρασκευὴν μέσου. Οἱ δὲ, ὡς χθὲς ὁ κ. Δεληγεώργης, ὀμιλοῦσι περὶ τῆς ἐπιζημιῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, λησμονοῦντες ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ἔθνος τινὸς οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἡ ὑπόδειξις παρ' αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄλλα ἔθνη ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως σκοπεύει νὰ διαθέσῃ τὰς δυνάμεις του, ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουσι δυνάμεις, οὐδ' ἐξωτερικὴ πολιτικὴ, οὔτε καλὴ οὔτε κακὴ, δύναται νὰ υπάρξῃ. Πάντα ταῦτα νομίζομεν περιττολογίας, τὸ δὲ ἀληθὲς καθ' ἡμᾶς ζήτημα εἶναι τοῦτο: ὅτι οὐδεμία κυβέρνησις δύναται νὰ υπάρξῃ ἐν Ἑλλάδι χωρὶς ν' ἀγοράσῃ τὴν ἀναγκαίαν πρὸς ὑπαρξίν αὐτῆς πλειονοψηφίαν, οὐχὶ διὰ τῆς θυσίας μέρους μόνου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς γίνεται ἀλλαχοῦ, ἀλλὰ δι' ὀλοκλήρου τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ διὰ θανείων ἀκόμη. Ἐκ τῆς ἀνέκαθεν καθιερωθείσης τοιαύτης διαθέσεως τοῦ ἑλληνικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπεξαίρεθῃ τὸ παραμικρὸν πρὸς οἰονδήποτε ἔθνος φελλῆ σκοπὸν· διότι πᾶσαν τοιαύτην ἀπόπειραν ἤθελον ἀκολουθήσει τὴν ἐ-

πιούσαν ἀπώλεια τῆς πλειονοψηφίας ἢ ἐπανάστασις τῶν δικαιουμένων νὰ τρέφονται δημοσία δαπάνη, ὣν ἡ ἀγέλη ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἀξιόμαχον δύναμιν τῆς Ἑλλάδος. Ταύτης κατ' ὄνομα μὲν ἠγέται, πράγματι δὲ ὑπηρέται εἶναι οἱ κ. κ. κομματάρχαι. Μέχρις οὗ λοιπὸν εὐρεθῆ δύναμις ἰκανὴ ν' ἀντιπαραταχθῆ εἰς τὴν δύναμιν ταύτην, πᾶσα σκέψις καὶ πᾶσα συζήτησις περὶ στρατοῦ, στόλου καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς εἶναι ματαιολογία, ἵνα δὲ πεισθῆ τις περὶ τούτου ἀρκεῖ μετὰ προσοχῆς ν' ἀναγνώσῃ τὸ τελευταῖον φυλλάδιον τοῦ κ. Ι. Σούτσου ἢ νὰ συγκρίνῃ τὴν ἡμετέραν πρὸς οἰουδήποτε ἄλλου ἔθνους *στατιστικὴν*. Ὡς ὁ Ἰάσων ἐπλευσεν ἐπὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, οὕτω πρέπει νὰ εὐρεθῆ καὶ παρ' ἡμῖν τολμηρὸς τις ἀργοναύτης, ἐπιχειρῶν τὴν κατάκτησιν τοῦ ἡμετέρου προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Θ

Ἀνταπόκρισις

Ἀξιότιμε κ. Συντάκτα τοῦ „*Ἀσμοδαίου*“,

Ἄν καλῶς ἐνόησα τὰς Πυθίας τῆς Σαλαμίνας, τῆς Κηφισίας καὶ τοῦ Μεσολογγίου, αἵτινες ἐν τῷ «*Νεολόγῳ*», ἐν τῇ «*Ἔτῳ*» καὶ τῷ «*Πολίτῃ*» χρησιμοδοτοῦσι περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου, ἡ κυριώτερα αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ περιοριζώμεθα ταξιδεύοντες εἰς τὸ Φάληρον, ἐνῶ οἱ Σέρβοι ταξιδεύουσι διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἶναι ὅτι ὀλοκλήρος ἡ Ἑλλὰς συνίσταται ἐκ παραλίων καὶ ταῦτα οἱ Τούρκοι, βοηθούμενοι ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ τῶν Ἀγγλων, δύνανται εἰς διάστημα μιᾶς ἡμέρας νὰ μεταβάλλωσι διὰ τῶν θωρακωτῶν εἰς σωροὺς ἐρείπιων.

Ἀληθὲς εἶναι ὅτι πρὸς ἀποτροπὴν τοιοῦτου κινδύνου ἐγένετο πρότασις νὰ ὀχυρωθῶσιν οἱ λιμένες ἡμῶν διὰ Torpilles. Δυστυχῶς ὅμως τὰς Torpilles ταύτας δὲν ἔχομεν οὔτε λέξιν ἑλληνικὴν νὰ τὰς μεταφράσωμεν, οὔτε χρήματα νὰ τὰς ἀγοράσωμεν, ὡς ἐκ τούτου διὰ τὴν πτωχείαν ταύτην τῆς γλώσσης καὶ τῆς τσέπης μας, ἀνάγκη πᾶσα ν' ἀφίσωμεν τοὺς Σέρβους νὰ ταξιδεύωσι πρὸς τὰς ἀκτὰς τοῦ Βοσπόρου ταξιδεύοντες ἡμεῖς εἰς τὰς τοῦ Φαλήρου.

Ὅπως δὴποτε τὴν μεταξὺ τῶν δύο τούτων δρομολογίων διαφορὰν εὐρίσκουσι πλεῖστοι Ἕλληνες σκληρὰν καὶ ταπεινωτικὴν· πρῶτος δὲ πάντων ὁ ὑποφαινόμενος δούλος σας, εἰς τὸν ὁποῖον τσοσάτην προξενεῖ ἡ σύγκρισις, πίκραν, ὥστε ἐπὶ τέσσαρας ἀτελευτήτους νύκτας δὲν ἠδυνήθη νὰ κλείσῃ τὰ ὀμμάτια. Ἡ ἀγρυπνία ὅμως αὕτη

δὲν ὑπῆρξε, νομίζω, ὅλως ἄγονος. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτῆς μοὶ ἐπῆλθεν ἰδέα, δι' ἧς δυνάμεθα νὰ ἐκτείνωμεν τὸ δρομολόγιον ἡμῶν ἄνευ κινδύνου διὰ τὰ ἡμέτερα παράλια καὶ τοὺς λιμένας. Ὑποβάλλων εἰς ὑμᾶς τὴν ἰδέαν μου ταύτην, σπεύδω νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι οὐδόλως δικαιούσθε νὰ κατηγορήσητε αὐτὴν ὡς *ὄζουσαρ ἑλλη-χρίου*, διότι τὸν λύχνον μου εἶχον σβύσει ἐκ φόβου τῶν κωνόπων. Ἄλλ' ἀφίνων τοὺς προλόγους ἔρχομαι εἰς τὸ προκείμενον.

Ἐνθυμεῖσθε βεβαίως πόσας κατάραι τῶν λογίων, τῶν ἑλληνιστῶν καὶ τῶν ἀρχαιολόγων ἐπέσυραν κατὰ τῆς κεφαλῆς των οἱ δύο ἀκρωτηριασταὶ τοῦ Παρθενῶνος, Μοροζίνης ὁ Ἐνετὸς καὶ Ἑλγίνος ὁ Σκώτος. Ὁ Βύρων καὶ ὁ Σατωβριάνδος διὰ πεζῶν καὶ ἐμμέτρων στροφῶν ἐξηγήθησαν κατὰ τῆς μνήμης των ὡς θηρία καὶ τὴν ἀγανάκτησιν ταύτην συνεμερίσθη ὀλοκλήρος ἡ γραμματισμένη Δύσις. Νομίζω μάλιστα ὅτι, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ πατὴρ τοῦ ἀξιοτίμου κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἠνδραγάθει ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, γάλλος τις ἀρχαιολόγος, ὁ Λετρῶνος, ἐπρότεινε νὰ τεθῶσι τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαίας τέχνης ὑπὸ τὴν προστασίαν ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης, διδομένης διαταγῆς εἰς τοὺς περιπλέοντας τὴν Ἑλλάδα στόλους ν' ἀπαγορευθῆ πᾶς κανοναβολισμὸς κατὰ τεποθεσίας ὑποῦτο μνημεῖον.

Τοιοῦτου σχεδίου προτείνω τὴν ἀνάστασιν, ὡς δυνάμενη νὰ ὀχυρώσῃ τὰ παράλια ἡμῶν ἀσφαλέστερον, πρὸ πάντων δὲ εὐθηνότερον, πάσης ἐκρηκτικῆς μηχανῆς σύμβασιν δηλ., οἷα τῆς Ὀλυμπίας, δι' ἧς νὰ ἐξουδετερωθῶσι, τιθέμενα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς φιλομούσου Εὐρώπης, τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος, τὰ κασμοῦμενα ὑπὸ μνημείων ἀνηκάντων, ὡς λέγουσιν οἱ Γερμανοὶ, εἰς ὀλοκλήρον τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀφοῦ δὲ κατορθώσωμεν νὰ ὑπογραφῆ τοιαύτη σύμβασις, εὐκόλον εἶναι νὰ εὐρωμῶν πανταχοῦ ἢ, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ἐφεύρωμεν λειψανόν τι τῆς ἀρχαίας τέχνης, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς παλλάδιον κατὰ παντὸς βαρβαροῦ θωρακωτοῦ. [Καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμῃ τῇ Ἄρῳ ἐμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τοιοῦτον ὁ τάφος τοῦ Φερειοῦ.

Περὶ τὸν δὲ εἶναι νὰ προσθέσω ὅτι, μετὰ τοιαύτην ἐξασφάλισιν τῶν παραλίων ἡμῶν, οὐδένα θέλει ἔχει πλέον λόγον ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νὰ δένῃ τὰς χεῖρας καὶ ν' ἀποκηρύττῃ τὰς πατριωτικὰς ἐνεργείας τῶν ἀξιοτίμων κυρίων Α. Βούλγαρη καὶ Ζηνοπούλου.

Πρόθυμος Δουλὸς Σας,

Σ. ΚΑΚΑΡΑΠΗΣ.

